

De naaimachine tingelt

Examenrichting Voorheen Audiovisueel aan de Rietveld

Op de kunstacademies studeren honderden studenten af. In deel 1 van een serie: Yehudit Mizrahi van de Rietveld Academie.

Door onze redacteur
DIRK LIMBURG

AMSTERDAM 28 JUNI. Als je stil staat, gebeurt er niks. Maar de drie sensors aan het plafond houden je in de gaten. Deze werkruimte in het nieuwe gebouw van de Rietveld Academie is voor de examen-expositie ingericht als een kamer in een bejaardenhuis. Een tikkende klok, een Singer trapnaaimachine, en wat oude kastjes van bruin hout. Als je beweegt opent en sluit het kastje zijn laden, begeleid door gerommel en het geluid van een wrakke accordeon. De deur van een ander kastje klinkt als een kistjessgitaar en de naaimachine tingeltangelt als een muziekdoosje. Maar het vreemdste

Eindexamen 2008

meubel in de kamer is een houten Philips tv uit de jaren zestig. Door de ruit zie je een pop in een blauwe bloemetjesjurk een dansje maken rond een omgekeerd tafeltje. Het miniatuurkamertje lijkt sprekend op de ruimte waar je staat.

De installatie *If grandma had wheels...* is gemaakt door Yehudit Mizrahi (29) die afgestudeerd is in de richting Voorheen Audiovisueel. Voor ze de Rietveld deed was ze beroepsdanser. Ze volgde ook een opleiding aan het conservatorium in Den Haag. De titel verwijst naar een Hebreeuws gezegde dat iets betekent als 'as is verbrande turf'. „Het gaat me om beweging en geluid en het omzetten van energie. Ieder meubelstuk heeft zijn eigen sensor en als iemand de kamer binnenstapt, maakt hij zijn eigen muziek en choreografie.”

De meubeltjes vond Mizrahi na lang zoeken op Marktplaats. „Ik wilde niet met gedesignde dingen

Detail uit de installatie 'If grandma had wheels...' van Yehudit Mizrahi

van nu werken. Oude, versleten meubels hebben persoonlijkheid. Ze zoeken een klank om te vertellen wat ze hebben meegemaakt. Van oude boeken die ik mooi vond heb ik pompen gevouwen en daar onderdelen van een accordeon mee verbonden. Een motor doet via een metalen krukas achter het kastje de laden om de beurt open en dicht.” De luchtdruk daarbij maakt muziek.

Door al die techniek ziet *If grandma had wheels...* er jongensachtig uit, een constatering die Mizrahi tevreden stemt. „Ik heb er een half jaar keihard fysiek aan gewerkt in de metaalwerkplaats. Ik moest leren hoe je met motors, sensors en mechanische constructies werkt. Leuk dat mensen dankzij mijn inspanning nu twijfelen of het van een man of een vrouw is.

„De tv is het laatste dat ik gemaakt heb. Hier tussen de andere meubels bundelt hij de verhalen.

Ik wilde aan de installatie een projectie toevoegen van een oma-kamer. Als enige maakt hij geen geluid, behalve als oma tijdens haar dansje meubeltjes omgooit. Gister zette ze de tafel op zijn kop. De ruimte verandert constant.”

Mizrahi maakte eerder de *Rejection Dress*, waarop de afwijzingsbrief van de IND voor de verlenging van haar verblijfsvergunning op de stof was geprint.

„Ik wil doorgaan met kunst, geluid en beweging. Hoe precies weet ik nog niet. Misschien ga ik een heel orkest van meubels maken. Ik wil graag een master aan het Sandberg of DasArts in Amsterdam doen. Maar ik weet niet of ik hier na september legaal mag blijven. Zo niet, dan ga ik weg.”

▶ Zie www.yehudit.info. Expositie Rietveld t/m 29/6. In: gerritrietveldacademie.nl, 020-5711600.